

Ο ΠΕΡΙ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΑΠΟ ΙΟΝΙΖΟΥΣΕΣ ΑΚΤΙΝΟΒΟΛΙΕΣ ΚΑΙ ΠΥΡΗΝΙΚΗΣ ΚΑΙ ΡΑΔΙΟΛΟΓΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ
ΚΑΙ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΝΟΜΟΣ (ΝΟΜΟΣ 164(Ι) ΤΟΥ 2018)

164(Ι) του 2018.	Γνωστοποίηση σύμφωνα με το άρθρο 63 του Νόμου και την Κ.Δ.Π. 153/2019 Ο Αρχιεπιθεωρητής, εφαρμόζοντας τις αρμοδιότητες που παρέχονται σ' αυτόν με βάση το άρθρο 63 του περί Προστασίας από Ιονίζουσες Ακτινοβολίες και Πυρηνικής και Ραδιολογικής Ασφάλειας και Προστασίας Νόμου του 2018, και την παράγραφο 10 του μέρους VI της Κ.Δ.Π. 153/2019 που εκδόθηκε βάσει του πιο πάνω νόμου, εκδίδει την παρούσα γνωστοποίηση.
Συνοπτικός τίτλος.	1. Η παρούσα γνωστοποίηση θα αναφέρεται ως η περί Προστασίας από Ιονίζουσες Ακτινοβολίες και Πυρηνικής και Ραδιολογικής Ασφάλειας και Προστασίας (Γενικοί Όροι για Έγκριση μέσω Καταχώρησης για Πρακτικές με κλειστές ραδιενεργές πηγές Κατηγορίας 5) Γνωστοποίηση του 2020.
Ερμηνεία.	2. (1) Για τους σκοπούς της παρούσας γνωστοποίησης, εκτός αν από το κείμενο προκύπτει διαφορετική έννοια –
Επίσημη Εφημερίδα, Παράρτημα Τρίτο (Ι): 28.12.2018	«Κανονισμοί» σημαίνει τους περί Προστασίας από Ιονίζουσες Ακτινοβολίες και Πυρηνικής και Ραδιολογικής Ασφάλειας και Προστασίας (Καθορισμός Βασικών Προτύπων Ασφάλειας για την Προστασία από τους Κινδύνους που προκύπτουν από Ιονίζουσες Ακτινοβολίες) Κανονισμούς του 2018, όπως αυτοί εκάστοτε τροποποιούνται ή αντικαθίστανται·
164(Ι) του 2018. 164(Ι) του 2018.	«Νόμος» σημαίνει τον περί Προστασίας από Ιονίζουσες Ακτινοβολίες και Πυρηνικής και Ραδιολογικής Ασφάλειας και Προστασίας Νόμο του 2018, όπως αυτός εκάστοτε τροποποιείται ή αντικαθίσταται·
	«Υπηρεσία Ελέγχου» σημαίνει την Υπηρεσία Ελέγχου και Επιθεώρησης για Ακτινοβολίες του Τμήματος Επιθεώρησης Εργασίας, η οποία λειτουργεί δυνάμει του άρθρου 7 του Νόμου.
	(2) Οποιοδήποτε άλλοι όροι, οι οποίοι χρησιμοποιούνται στην παρούσα γνωστοποίηση και δεν τυγχάνουν διαφορετικού καθορισμού σ' αυτήν, θα έχουν την ίδια έννοια, η οποία αποδίδεται στους όρους αυτούς από τον Νόμο και τους Κανονισμούς.
Πεδίο εφαρμογής. Παράρτημα.	3. Η παρούσα γνωστοποίηση καθορίζει σε Παράρτημα τους Γενικούς Όρους για έγκριση μέσω καταχώρησης για πρακτικές με κλειστές ραδιενεργές πηγές Κατηγορίας 5 (σύμφωνα με τον Οδηγό Ασφάλειας του Διεθνούς Οργανισμού Ατομικής Ενέργειας "Categorization of Radioactive Sources" RS-G-1.9, όπως τυχόν τροποποιηθεί ή αντικατασταθεί) κατ' εφαρμογή του άρθρου 14.
Έναρξη ισχύος.	4. Η γνωστοποίηση αυτή τίθεται σε ισχύ με τη δημοσίευσή της.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ
(Παράγραφος 3)

Γενικοί Όροι για Έγκριση μέσω Καταχώρησης για πρακτικές με κλειστές ραδιενεργές πηγές Κατηγορίας 5

1. Υποβολή αίτησης για παραχώρηση έγκρισης μέσω καταχώρησης και ενημέρωση της αρμόδιας Αρχής
  - 1.1. Οποιοδήποτε επιχείρηση προτίθεται να ασκήσει πρακτική με κλειστές ραδιενεργές πηγές Κατηγορίας 5 (σύμφωνα με τον Οδηγό Ασφάλειας του Διεθνούς Οργανισμού Ατομικής Ενέργειας "Categorization of Radioactive Sources" RS-G-1.9, όπως τυχόν τροποποιηθεί ή αντικατασταθεί) πρέπει να υποβάλλει στην Υπηρεσία Ελέγχου και Επιθεώρησης για Ακτινοβολίες (στο εξής "Υπηρεσία Ελέγχου") γραπτή αίτηση για την παραχώρηση έγκρισης μέσω καταχώρησης σύμφωνα με το άρθρο 14(2) του Νόμου.
  - 1.2. Για τη συμπλήρωση της αίτησης και την επισύναψη των απαραίτητων πληροφοριών και δικαιολογητικών, η επιχείρηση πρέπει να συμβουλευτεί την περί Προστασίας από Ιονίζουσες Ακτινοβολίες και Πυρηνικής και Ραδιολογικής Ασφάλειας και Προστασίας (Προδιαγραφές για πρακτικές, διαδικασίες και απαιτήσεις ρυθμιστικού ελέγχου που αφορούν στη γνωστοποίηση ή στην παραχώρηση έγκρισης μέσω καταχώρησης ή αδειοδότησης) Γνωστοποίηση του 2019 (Κ.Δ.Π. 153/2019).
  - 1.3. Σε περίπτωση που η επιχείρηση σκοπεύει να επιφέρει τροποποιήσεις σε οποιαδήποτε πρακτική ή εγκατάσταση ή στις πηγές ακτινοβολίας, για τις οποίες έχει εξασφαλίσει έγκριση, ενημερώνει γραπτώς την Υπηρεσία Ελέγχου, παρέχοντας της τις απαιτούμενες πληροφορίες που περιγράφουν πλήρως τη φύση και άλλα στοιχεία της τροποποίησης. Εφόσον οι τροποποιήσεις αυτές έχουν ή ενδέχεται να έχουν σημαντική επίδραση, η οποία κρίνεται ως τέτοια από την Υπηρεσία Ελέγχου, σε θέματα ασφάλειας και υγείας και προστασίας από ιονίζουσες ακτινοβολίες, τότε η επιχείρηση πρέπει να εξασφαλίσει προς τούτο νέα έγκριση, προτού προβεί σε οποιαδήποτε τροποποίηση.
2. Απαιτήσεις χώρων
  - 2.1. Η φύλαξη και χρήση ραδιενεργών πηγών πρέπει να γίνεται σε ανεξάρτητους, ειδικά διαμορφωμένους και θωρακισμένους χώρους.
  - 2.2. Οι χώροι φύλαξης και χρήσης ραδιενεργών πηγών πρέπει να έχουν κατάλληλη θωράκιση. Οι υπολογισμοί των θωρακίσεων πρέπει να γίνονται λαμβάνοντας υπόψη τη μέγιστη ενεργότητα των πηγών, τον υπολογιζόμενο μέγιστο φόρτο εργασίας, τις διαστάσεις του δωματίου, το υλικό κατασκευής των τοιχωμάτων, δαπέδων και οροφής, την ύπαρξη θυρών ή παραθύρων και τους χώρους ή δωμάτια με τα οποία γειτνιάζει η κάθε μονάδα ή χώρος χρήσης ή φύλαξης ραδιενεργών πηγών, ώστε να εξασφαλίζεται ότι κανένας εργαζόμενος ή μέλος του κοινού δεν θα εκτίθεται σε δόσεις ακτινοβολίας που να υπερβαίνουν τα όρια έκθεσης που προβλέπονται από την ισχύουσα Νομοθεσία.
  - 2.3. Οι χώροι φύλαξης και χρήσης των ραδιενεργών πηγών πρέπει να είναι ασφαλισμένοι, να επιτηρούνται επαρκώς και να λαμβάνονται όλα τα κατάλληλα μέτρα για αποφυγή πρόσβασης από μη εξουσιοδοτημένα άτομα, κλοπών ή απώλειας.
  - 2.4. Όλοι οι χώροι εργασίας, στους οποίους γίνεται χρήση ιονίζουσας ακτινοβολίας, πρέπει να είναι σχεδιασμένοι, κατασκευασμένοι και διαρρυθμισμένοι κατάλληλα ώστε οι δόσεις που δέχονται οι εργαζόμενοι σ' αυτούς να είναι οι μικρότερες δυνατές σύμφωνα με την αρχή της βελτιστοποίησης.
  - 2.5. Σε όλους τους χώρους εργασίας πρέπει να υπάρχει κατάλληλος φωτισμός, εξαερισμός και κλιματισμός, έτσι ώστε να εξασφαλίζονται ασφαλείς και υγιεινές συνθήκες, τόσο για τόσο για το κοινό όσο και για το προσωπικό.
3. Διασφάλιση ποιότητας
  - 3.1. Πρέπει να χρησιμοποιούνται οι κατάλληλοι Μετρητές / Ανιχνευτές ιονίζουσας ακτινοβολίας και κατάλληλος σχετικός εξοπλισμός. Τα όργανα πρέπει να έχουν πιστοποιητικό βαθμονόμησης από αναγνωρισμένο εργαστήριο. Η χρονική ισχύς του πιστοποιητικού βαθμονόμησης για κάθε όργανο ή δοσίμετρο δεν πρέπει να υπερβαίνει τα δύο (2) έτη.
  - 3.2. Οι Μετρητές / Ανιχνευτές Ιονίζουσας Ακτινοβολίας που χρησιμοποιούνται στο υποστατικό πρέπει να ελέγχονται συχνά για την ορθή λειτουργία τους λαμβάνοντας υπόψη και τις οδηγίες του κατασκευαστή.
  - 3.3. Η Υπηρεσία Ελέγχου δύναται να παρευρίσκεται κατά τη διεξαγωγή των ελέγχων ή βαθμονομήσεων ή να προβαίνει η ίδια σε τέτοιους ελέγχους οποτεδήποτε το κρίνει σκόπιμο και, εφόσον το ζητήσει, πρέπει να ενημερώνεται έγκαιρα για τη διεξαγωγή τέτοιων ελέγχων, καθώς και για τα αποτελέσματά τους.
4. Εξοπλισμός και ραδιενεργές πηγές
  - 4.1. Σε κάθε επιχείρηση πρέπει να χρησιμοποιείται και να βρίσκεται σε λειτουργία μόνο ο αναγκαίος εξοπλισμός και ραδιενεργές πηγές.
  - 4.2. Η επιχείρηση οφείλει να ενημερώνει εκ των προτέρων και να ζητά έγκριση από την Υπηρεσία Ελέγχου πριν προβεί σε αλλαγές χώρου φύλαξης ή μετακινήσεις εκτός των καθορισμένων στην έγκριση χώρων, σε σχέση με τις ραδιενεργές πηγές καθώς και για εισαγωγές, εξαγωγές ή μεταφορά τέτοιων πηγών.
5. Προστασία κατά τη χρήση των ραδιενεργών πηγών
  - 5.1. Πρέπει να λαμβάνονται όλα τα αναγκαία μέτρα ούτως ώστε να μην είναι δυνατή η πρόσβαση και η χρήση των ραδιενεργών πηγών από μη εξουσιοδοτημένα άτομα.

- 5.2. Σε κάθε επιχείρηση πρέπει να υπάρχει Σχέδιο Δράσης για την αντιμετώπιση ραδιολογικών ατυχημάτων ή συμβάντων και το προσωπικό πρέπει να γνωρίζει τα μέρη του σχεδίου που το αφορούν. Το Σχέδιο Δράσης πρέπει να περιλαμβάνει τις ενέργειες που πρέπει να γίνουν σε τέτοια περίπτωση, τα στοιχεία των ατόμων που θα κληθούν άμεσα για την αντιμετώπιση του περιστατικού, τα μέτρα προστασίας που πρέπει να ληφθούν καθώς και τα γενικά μέτρα που πρέπει να εφαρμοστούν για τα άτομα που έχουν εκτεθεί σε ακτινοβολία. Τα κύρια σημεία του Σχεδίου Δράσης πρέπει να αναρτώνται τουλάχιστον στο χώρο χρήσης και φύλαξης των πηγών. Με ευθύνη της επιχείρησης πρέπει να ενημερώνεται αμέσως η Υπηρεσία Ελέγχου για κάθε ραδιολογικό ατύχημα ή συμβάν. Η επιχείρηση πρέπει να υποβάλλει στην Υπηρεσία Ελέγχου έκθεση διερεύνησης για τα αίτια, για τον τρόπο αντιμετώπισης του ατυχήματος ή συμβάντος και για τυχόν επιπτώσεις.
- 5.3. Όπου ενδείκνυται, θα πρέπει να υπάρχει προστατευτικός εξοπλισμός ο οποίος να ελέγχεται τακτικά και να επιβεβαιώνεται ότι διατηρείται σε καλή κατάσταση.
- 5.4. Κάθε διαδικασία ή περιστατικό που συνεπάγεται έκθεση εργαζομένων (ετήσια ή ανά διαδικασία ή περιστατικό) σε ενεργό δόση που υπερβαίνει τα 2 mSv ή σε δόση στους φακούς των οφθαλμών που υπερβαίνει τα 6 mSv, ή σε δόση στο δέρμα, τους βραχίονες, τα πόδια ή τα γόνατα που υπερβαίνει τα 50 mSv πρέπει να διερευνάται, να λαμβάνονται κατάλληλα μέτρα και να ενημερώνεται η Υπηρεσία Ελέγχου.

6. Σήμανση

- 6.1. Σε κάθε χώρο όπου γίνεται χρήση ιονίζουσας ακτινοβολίας πρέπει να καθοριστούν κατάλληλες ελεγχόμενες και επιβλεπόμενες ζώνες, να υπάρχουν κατάλληλες πινακίδες σήμανσης σε κατάλληλα σημεία κάθε ζώνης και η πρόσβαση στους χώρους αυτούς να ελέγχεται ανάλογα.
- 6.2. Ο εξοπλισμός ή μέρη του εξοπλισμού που χρησιμοποιούνται πρέπει να φέρουν κατάλληλη σήμανση πιστότητας (CE marking) και να ικανοποιούν όλες τις απαιτήσεις ασφάλειας και συμβατότητας που προβλέπονται στην Κυπριακή και Ευρωπαϊκή Νομοθεσία.

7. Εκπαίδευση και κατάρτιση προσωπικού

- 7.1. Το προσωπικό που εργάζεται με ιονίζουσα ακτινοβολία πρέπει να είναι προσοντούχο και να έχει κατάλληλη κατάρτιση στη χρήση των ραδιενεργών πηγών και τη διεξαγωγή των σχετικών πρακτικών.
- 7.2. Στο προσωπικό αυτό πρέπει να παρέχεται τακτική εκπαίδευση / κατάρτιση σε θέματα ακτινοπροστασίας και στη χρήση των ραδιενεργών πηγών και διεκπεραίωση των διαδικασιών.
- 7.3. Δεν επιτρέπεται σε οποιοδήποτε μέλος του προσωπικού να χρησιμοποιεί ραδιενεργές πηγές ή να λαμβάνει μέρος σε πρακτικές, για τις οποίες δεν έχει εκπαιδευτεί.

8. Τήρηση αρχείων και μελέτη Εκτίμησης Κινδύνων

- 8.1. Κάθε επιχείρηση πρέπει να τηρεί κατάλληλο μητρώο στο οποίο μεταξύ άλλων θα αναγράφεται το είδος των ραδιοϊσοτόπων, η ενεργότητα της, ο χρόνος έναρξης της φύλαξης, η προέλευση τους και η ποσότητα τους και το οποίο μητρώο θα πρέπει να είναι διαθέσιμο για επιθεώρηση ανά πάσα στιγμή από την Υπηρεσία Ελέγχου.
- 8.2. Πρέπει να υπάρχει γραπτή και επικαιροποιημένη Εκτίμηση Κινδύνων που να είναι διαθέσιμη για επιθεώρηση ανά πάσα στιγμή από την Υπηρεσία Ελέγχου.
- 8.3. Η επιχείρηση πρέπει να διασφαλίζει ότι, όπου ενδείκνυται, τηρείται αρχείο ατομικής δοσιμετρίας των εργαζομένων με ιονίζουσα ακτινοβολία (εκτιθέμενοι εργαζόμενοι) στο υποστατικό. Επιπρόσθετα, η επιχείρηση πρέπει να υποβάλλει στην Υπηρεσία Ελέγχου πριν τη πρώτη του Μάρτη κάθε ημερολογιακού έτους ή όταν του ζητηθεί τα ετήσια αποτελέσματα της ατομικής δοσιμετρίας των εργοδοτούμενων του που εκτίθενται σε ιονίζουσα ακτινοβολία, σε έντυπη ή/και ηλεκτρονική μορφή.

Επιπλέον, τα αποτελέσματα της ατομικής δοσιμετρίας των εργαζομένων με ιονίζουσα ακτινοβολία πρέπει να υποβληθούν στην Υπηρεσία Ελέγχου εντός τριών (3) μηνών από την ημερομηνία έναρξης ισχύος της έγκρισης και κατόπιν σε τακτά χρονικά διαστήματα, αν το ζητήσει η Υπηρεσία Ελέγχου.

Έγινε στις 8 Δεκεμβρίου 2020.

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΓΙΑΝΝΑΚΗ,
Αρχιεπιθεωρητής